

Grootschalige Duurzame Opwek Energie

De Eendenkooi Zoeterwoude-Rijndijk

Aanwezig: ca. 40 personen

- Ca. 5 bewoners
- agrariërs en grondeigenaren
- vertegenwoordigers van diverse belangenorganisaties en bedrijven
- ontwikkelaars van zon- en windprojecten
- medewerkers van Populytics en Bosch&Van Rijn
- onafhankelijk gespreksleider Thijs Kraassenberg
- wethouder Beekhuizen en diverse raadsleden
- ambtelijke ondersteuning

De aanwezigen vormden een zeer diverse groep, met uiteenlopende belangen en meningen in opwek van duurzame energie. De besprekingen verliepen inhouds- en respectvol. In de pauze en na afloop waren er veel informele gesprekken.

Tijdens deze avond zijn drie presentaties gehouden.

1. Matteo de Visser, projectleider zon- en windenergie van gemeente Zoeterwoude, gaf een overzicht over het proces: wat aan deze avond voorafging en welke processtappen op deze avond volgen.
2. Niek Mouter, directeur van Populytics, presenteerde de resultaten van de door zijn bureau gehouden raadpleging en beantwoorde de vragen over deze raadpleging.
3. Berber Koopmans, adviseur van Bosch&Van Rijn, presenteerde de resultaten van de ruimtelijke analyse en lichtte toe met welke regels rekening gehouden moet worden bij de ruimtelijke inpassing van windmolens.

De drie presentaties zijn los bijgevoegd. De aanwezigen stelden diverse verhelderende vragen aan de adviseurs. Aan het eind hebben de fractiewoordvoerders een korte reactie gegeven op de inhoud.

Highlights

Uit de toelichting van Niek Mouter:

Er is een raadpleging uitgevoerd waarbij deelnemers zelf de kans kregen keuzes te maken over windmolens, zonnepanelen en zonnepanelen op daken. Dit is gebeurd in een zogenaamde Participatieve Waarde Evaluatie (PWE). De heer Mouter gaf een toelichting op de methode en enkele uitkomsten die opvielen. Hij benoemde het hoge aantal deelnemers. Opvallend is ook dat van de uitgevoerde raadplegingen van Populytics over windenergie, nog niet eerder een raadpleging een zo hoge waardering kreeg van de deelnemers. Door enkelen is de raadpleging als sturend ervaren. Als redenen dat meer ouderen dan jongeren de raadpleging hebben ingevuld heeft Niek geantwoord dat dit verschillende redenen kan hebben. Ouderen hebben meer tijd en zijn in het algemeen iets meer maatschappelijk betrokken (burgerbesef, vergelijkbaar bij verkiezingen). Naar dit soort deelnamepatronen (ook over de moeilijkheidsgraad) wordt onderzoek gedaan. Een gemiddelde invulduur van 20 minuten, zoals hier, is optimaal. Ca. 10% heeft de raadpleging halverwege gestopt en dat is een gebruikelijk percentage.

Over de sheet met de tekst: “1 op de 4 inwoners maakt een keuze om niet over windmolens mee te denken”. 26% van de deelnemers wenst geen windmolens. “Niet mee te denken” is daarom onjuist.

Bewoners kijken integraal naar het energievraagstuk. Daarom is grootschalige opwek integraal gepresenteerd in de raadpleging. Hoewel zon-op-dak bijna geen ruimtelijke impact heeft, is het voor de inwoners een relevante beleids optie. Het advies van Populytics is om naar de inwoners ook een integraal plan te presenteren, zodat de inwoners de samenhang zien. Vanuit deelnemers kwam nog de suggestie om andere opties mee te nemen zoals WKO of aardwarmte. Hoewel dit relevante bronnen zijn, tellen ze niet mee als extra opwek van elektriciteit voor de Regionale Energiestrategie (RES). Over zon-op-dak werd duidelijk dat het ging over de daken met mogelijkheid van 50+ panelen. Hier lijkt nog veel mogelijk, al werd ook meegegeven dat niet alle dakconstructies hier geschikt voor zijn.

Uit de toelichting van Berber Koopmans

Voor windenergie maakt het Rijk momenteel nieuwe normen. Naar verwachting worden die in de loop van 2024 vastgesteld en pas dan kunnen we die hanteren. De conceptnormen zijn wel gebruikt in de ruimtelijke analyse.

Vragen uit de zaal (selectie)

Heeft herweging van de uitkomsten plaatsgevonden vanwege een lagere deelname van praktisch geschoolden? Nee, dat bleek niet nodig te zijn, omdat de resultaten van praktisch geschoolden enerzijds en van theoretisch geschoolden anderzijds niet van elkaar verschilden.

In de raadpleging en in het beleid wordt uitgegaan van de zoekgebieden van de RES, die door de gemeenteraad is vastgesteld. Aan de gemeenteraad werd gevraagd om de zoekgebieden voor zonnevelden te heroverwegen, m.a.w. (ook) zonnevelden buiten de zones langs de A4 en N11 toe te staan. Dit raakt ook het provinciaal beleid.

Is het meegenomen om “belanghebbenden” een zwaardere stem te geven in de raadpleging, bijvoorbeeld de mensen die te maken krijgen met slagschaduw of erop uitkijken? Dit is niet meegenomen, maar het is wel bekend dat mensen in de buurt van de zoekgebieden zich meer zorgen maken dan zij die verder weg wonen. In de raadpleging is dit nauwelijks zichtbaar.

Kunnen de lampjes bovenop de turbines achterwege blijven, want die zijn op kilometers afstand te zien? Dit zal worden uitgezocht.

Zou de provincie solitaire windmolens kunnen toestaan? Hierover zal op aanraden van een deelnemer worden gesproken met de provincie.

Welke afstand moet gehouden worden tot de transportleidingen van Warmteling die binnenkort aangelegd zullen worden in zoekgebied 1? Dit is 8 meter.

Er is gevraagd naar de positie van natuur in het beleidskader en naar benodigde vormen van natuuronderzoek (o.a. quick scan) in het planproces. Deze vraag zal in het volledige verslag worden beantwoord. Daarbij zal er ook aandacht gegeven worden aan de weidevogelgebieden (provinciaal beleid). Daarbij moet goed opgelet worden of up-to-date gegevens (databases) van de weidevogelstand in de verschillende gebieden gehanteerd wordt.

Zouden de windmolens niet beter in buurgemeenten geplaatst kunnen worden, bijvoorbeeld Leidschendam-Voorburg? Er zijn gesprekken met buurgemeenten over grootschalige opwek, maar we kunnen de opgave niet wegschuiven naar een ander RES-gebied of een andere gemeente, waar ook al

opgaven voor duurzame energie zijn. De regio Holland Rijnland heeft een flinke opgave en daarmee heeft Zoeterwoude ook een verplichting.

Overige vragen

Er zijn nog meer vragen gesteld en de aanwezigen hebben de gelegenheid om aanvullende vragen te stellen tot 30 april. Daarna zal het volledige verslag van de bijeenkomst opgesteld worden en medio mei worden gepubliceerd.